

La vida en carro

El Museu de la vida rural de l'Espluga de Francolí mostra els viatges de Rusiñol i Casas

Il·lustració de Ramon Casas per a la sèrie d'articles Desde mi carro de Santiago Rusiñol a La Vanguardia. Museu Nacional d'Art de Catalunya (MNAC)

Sense presses, amb el rellotge del sol i de la lluna i en carro. Així és com Ramon Casas, amb 23 anys, i Santiago Rusiñol, amb 28, van decidir viatjar per la Catalunya del 1889, començant per Manlleu. Els dos, que no només compartien complicitats sinó el lloc on havien nascut, Barcelona, tenien una direcció: el món rural, el que van respirar en una vintena de pobles com Taradell, Hostalric, Centelles o Arbúcies. Ara i fins al 14 de gener, podem resseguir els seus trajectes a través de l'exposició *Per Catalunya en carro. El viatge de Santiago Rusiñol i Ramon Casas*, del Museu de la vida rural (<http://www.museuvidarural.cat/ca/inicio>) de l'Espluga de Francolí, de la Fundació Carulla.

Al seu ritme, a la seva manera

"Estem plenament convençuts i cada dia veiem confirmada la nostra opinió en odes i sonets, que la civilització és una gran cosa i el ferrocarril una de les seves millors conquestes, però l'experiència ens ha demostrat que per conèixer bé un país no és el tren l'instrument més adequat". Ho

escribia Rusiñol a *La Vanguardia*, acompanyat dels dibuixos -traços que eren instantànies de moments- de Casas. És així com es van convertir en cronistes de llocs i d'instantis. Al carro els acompanyaven en Serra, el mosso que el conduïa, i en Maxs, un cavall vell que ja no servia per al camp, però sí per dur-los, sense presses, allà on volguessin arribar. Això sí, traginant arreu el lema que duïen per bandera: "La llibertat per nord, la carretera blanca per camí", amb què delataven les ganes de deixar-se endur i descobrir.

"I sota el seu velam havíem vist desfilat tot un món de paisatges i rebut emocions estètiques molt difícils d'oblidar"

En les paraules de Rusiñol veiem que aquest viatge no només va ser artístic, també vital. Ell mateix es sorprenia veient com eren les vides dels clowns, acròbates i saltimbanquis amb què coincidien en alguns pobles: "Van on va l'alegria i no gaudeixen amb ella. [...] Cent vegades els hem vist passar i cent vegades més allunyar-se amb els seus trastos al damunt pesant molt menys que les seves penes". Així doncs, tant els escrits com els dibuixos com les pintures dels dos artistes ens acosten a la part amable de la realitat. Però també a la fosca. Potser és perquè aquest viatge era per mirar els ulls del món.

No és qüestió de veure, sinó de contemplar

Quantes coses ens passen per alt per córrer? Per voler veure-ho tot i ara mateix acabem no veient res. Els seus trajectes més que a favor de la lentitud, defensaven la llibertat per decidir quan s'aturaven, en què s'entretienien dibuixant o què passaven per alt. Però també van avançar a bracet del repte de trobar noves realitats per transformar les seves. D'això fa 125 anys. Els temps han canviat, sí. Però ara també podem decidir a quin ritme avancen les rodes de la vida.

"L'alegria que passa", Santiago Rusiñol. Cartell

